

Sygn. akt IV Ka 311/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 czerwca 2014 roku.

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim w IV Wydziale Karnym Odwoławczym w składzie:
Przewodniczący SSO Sławomir Gosławski (spr.)

Sędziowie SSO Tadeusz Węglarek

SR del. Mariusz Wieczorek

Protokolant Karol Depczyński

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Piotrkowie Trybunalskim Violetty Włodarczyk

po rozpoznaniu w dniu 06 czerwca 2014 roku

sprawy **W. R.**

oskarżonego z art. 62 ust. 2 Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 64 § 1 kk, art. 59 ust. 1 Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 64 § 1 kk, art. 59 ust. 1 Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 12 kk w zw. z art. 64 § 1 kk

z powodu apelacji wniesionej przez oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Bełchatowie

z dnia 10 marca 2014 roku sygn. akt II K 27/14

na podstawie art. 437§1 i 2 kpk, art. 438 pkt 1 i 4 kpk, art. 634 kpk, art. 627 kpk, art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 roku o opłatach w sprawach karnych (tekst jednolity: Dz. U. Nr 49 poz. 223 z 1983 roku z późniejszymi zmianami)
zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

- uchyla rozstrzygnięcia o karze łącznej pozbawienia wolności i karze łącznej grzywny zawarte w punkcie 3 oraz o karach jednostkowych pozbawienia wolności i grzywny za ciągi przestępstw przypisane w punkcie 1 ustęp drugi i trzeci;
- przyjmuje, iż czyny opisane w punktach od II do XIII aktu oskarżenia stanowią jeden ciąg przestępstw określony w art. 91§1 kk i za to na podstawie art. 59 ust. 1 wyżej wymienionej ustawy w zw. z art. 91§1 kk i art. 33§2 kk wymierza oskarżonemu karę 1 (jeden) rok i 6 (sześć) miesięcy pozbawienia wolności i 180 (sto osiemdziesiąt) stawek dziennych grzywny określając wysokość jednej stawki dziennej na kwotę 10 (dziesięć) złotych;
- na podstawie art. 91§2 kk, art. 85 kk, art. 86§1 kk za zbiegające się przestępstwo opisane w punkcie I aktu oskarżenia i ciąg przestępstw opisanych w punktach II – XIII aktu oskarżenia orzeka w stosunku do oskarżonego karę łączną pozbawienia wolności w wysokości 1 (jeden) roku i 10 (dziesięć) miesięcy;

w pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy;

zasądza od Skarbu Państwa na rzecz Kancelarii Adwokackiej adwokata R. M. kwotę 516,60 (pięćset szesnaście 60/100) złotych tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej oskarżonej z urzędu w postępowaniu odwoławczym;

zasądza od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 660 (sześćset sześćdziesiąt) złotych opłaty za obie instancje oraz kwotę 536,60 (pięćset trzydzieści sześć 60/100) złotych tytułem zwrotu wydatków poniesionych w postępowaniu odwoławczym.

Sygn. akt IV Ka 311/14

UZASADNIENIE

W. R. został oskarżony o to, że:

I. w dniu 20 listopada 2013 roku w miejscowości M.Gm. B.woj. (...), w użytkowanym samochodzie osobowym marki A. (...)o nr rej. (...), wbrew przepisom Ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii, posiadał znaczną ilość środków odurzających tj. 257,288 gram amfetaminy i 3,055 gram marihuany, a zarzuconego mu czynu dopuścił się w przeciągu 5 lat po odbyciu co najmniej 6 miesięcy kary pozbawienia wolności orzeczonej za umyślne przestępstwo podobne, tj. o czyn z art. 62 ust. 2 Ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. 2012r. poz. 124 z późniejszymi zmianami) w zw. z art. 64 § 1 kk;

II. na początku miesiąca lipca 2013 roku na terenie gminy B. woj. (...) wbrew przepisom Ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, udzielił T. R. środek odurzający w postaci amfetaminy w ilości 1 grama netto, przy czym osiągnął korzyść majątkową w wysokości 30 zł, a zarzucanego mu czynu dopuścił się w przeciągu 5 lat po odbyciu co najmniej 6 miesięcy kary pozbawienia wolności orzeczonej za umyślne przestępstwo podobne tj. o czyn z art. 59 ust. 1 Ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. 2012r. poz. 124 z późniejszymi zmianami) w zw. z art. 64 § 1 kk;

III. w połowie miesiąca lipca 2013 roku na terenie gminy B. woj. (...) wbrew przepisom Ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, udzielił T. R. środek odurzający w postaci amfetaminy w ilości 1 grama netto, przy czym osiągnął korzyść majątkową w wysokości 30 zł, a zarzucanego mu czynu dopuścił się w przeciągu 5 lat po odbyciu co najmniej 6 miesięcy kary pozbawienia wolności orzeczonej za umyślne przestępstwo podobne, tj. o czyn z art. 59 ust. 1 Ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. 2012r. poz. 124 z późniejszymi zmianami) w zw. z art. 64 § 1 kk;

IV. w pierwszym tygodniu miesiąca sierpnia 2013 roku na terenie gminy B. woj. (...) wbrew przepisom Ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, udzielił T. S. środek odurzający w postaci amfetaminy w ilości 5 gram netto, przy czym osiągnął korzyść majątkową w wysokości nie mniejszej niż 100 zł, a zarzucanego mu czynu dopuścił się w przeciągu 5 lat po odbyciu co najmniej 6 miesięcy kary pozbawienia wolności orzeczonej za umyślne przestępstwo podobne, tj. o czyn z art. 59 ust. 1 Ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. 2012r. poz. 124 z późniejszymi zmianami) w zw. z art. 64 § 1 kk;

V. w ostatnim tygodniu miesiąca sierpnia 2013 roku na terenie gminy B. woj. (...) wbrew przepisom Ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, udzielił T. S. środek odurzający w postaci amfetaminy w ilości 5 gram netto, przy czym osiągnął korzyść majątkową w wysokości nie mniejszej niż 100 zł, a zarzucanego mu czynu dopuścił się w przeciągu 5 lat po odbyciu co najmniej 6 miesięcy kary pozbawienia wolności orzeczonej za umyślne przestępstwo podobne, tj. o czyn z art. 59 ust. 1 Ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. 2012r. poz. 124 z późniejszymi zmianami) w zw. z art. 64 § 1 kk;

VI. w pierwszym tygodniu miesiąca września 2013 roku na terenie gminy B. woj. (...) wbrew przepisom Ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, udzielił T. S. środek odurzający w postaci amfetaminy w ilości 10 gram netto, przy czym osiągnął korzyść majątkową w wysokości 250 zł,

a zarzucanego mu czynu dopuścił się w przeciągu 5 lat po odbyciu co najmniej 6 miesięcy kary pozbawienia wolności orzeczonej za umyślne przestępstwo podobne, tj. o czyn z art. 59 ust. 1 Ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. 2012r. poz. 124 z późniejszymi zmianami) w zw. z art. 64 § 1 kk;

VII. w ostatnim tygodniu miesiąca września 2013 roku na terenie gminy B. woj. (...) wbrew przepisom Ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, udzielił T. S. środek odurzający w postaci amfetaminy w ilości 5 gram netto, przy czym osiągnął korzyść majątkową w wysokości 100 zł, a zarzucanego mu czynu dopuścił się w przeciągu 5 lat po odbyciu co najmniej 6 miesięcy kary pozbawienia wolności orzeczonej za umyślne przestępstwo podobne, tj. o czyn z art. 59 ust. 1 Ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. 2012r. poz. 124 z późniejszymi zmianami) w zw. z art. 64 § 1 kk;

VIII. w miesiącu październiku 2013 roku na terenie gminy B. woj. (...) wbrew przepisom Ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, udzielił T. S. środek odurzający w postaci amfetaminy w ilości 12 gram netto, przy czym osiągnął korzyść majątkową w wysokości 300 zł, a zarzucanego mu czynu dopuścił się w przeciągu 5 lat po odbyciu co najmniej 6 miesięcy kary pozbawienia wolności orzeczonej za umyślne przestępstwo podobne, tj. o czyn z art. 59 ust. 1 Ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. 2012r. poz. 124 z późniejszymi zmianami) w zw. z art. 64 § 1 kk;

IX. w dniu 8 listopada 2013 roku na terenie gminy B. woj. (...) wbrew przepisom Ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, udzielił T. S. środek odurzający w postaci amfetaminy w ilości 10 gram netto, przy czym osiągnął korzyść majątkową w wysokości 250 zł, a zarzucanego mu czynu dopuścił się w przeciągu 5 lat po odbyciu co najmniej 6 miesięcy kary pozbawienia wolności orzeczonej za umyślne przestępstwo podobne, tj. o czyn z art. 59 ust. 1 Ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. 2012r. poz. 124 z późniejszymi zmianami) w zw. z art. 64 § 1 kk;

X. w dniu 11 listopada 2013 roku na terenie gminy B. woj. (...) wbrew przepisom Ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, udzielił T. S. środek odurzający w postaci amfetaminy w ilości 10 gram netto, przy czym osiągnął korzyść majątkową w wysokości 250 zł, a zarzucanego mu czynu dopuścił się w przeciągu 5 lat po odbyciu co najmniej 6 miesięcy kary pozbawienia wolności orzeczonej za umyślne przestępstwo podobne, tj. o czyn z art. 59 ust. 1 Ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. 2012r. poz. 124 z późniejszymi zmianami) w zw. z art. 64 § 1 kk;

XI. w 2011 roku w B. woj. (...) wbrew przepisom Ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, udzielił nie mniej niż 5 razy K. C. środek odurzający w postaci amfetaminy o łącznej wadze nie mniejszej niż 210 gram netto, przy czym osiągnął korzyść majątkową, w kwocie nie mniejszej niż 500 zł, a zarzucanego mu czynu dopuścił się w przeciągu 5 lat po odbyciu co najmniej 6 miesięcy kary pozbawienia wolności orzeczonej za umyślne przestępstwo podobne, tj. o czyn z art. 59 ust. 1 Ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. 2012r. poz. 124 z późniejszymi zmianami) w zw. z art. 12 kk w zw. z art. 64 § 1 kk;

XII. w okresie od 1 stycznia 2012 roku do 31 grudnia 2012 roku w B. woj. (...) wbrew przepisom Ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, udzielił nie mniej niż 20 razy K. C. środek odurzający w postaci amfetaminy o łącznej wadze nie mniejszej niż 40 gram netto, przy czym osiągnął korzyść majątkową w kwocie nie mniejszej niż 1000 zł, a zarzucanego mu czynu dopuścił się w przeciągu 5 lat po odbyciu co najmniej 6 miesięcy kary pozbawienia wolności orzeczonej za umyślne przestępstwo podobne, tj. o czyn z art. 59 ust. 1 Ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. 2012r. poz. 124 z późniejszymi zmianami) w zw. z art. 12 kk w zw. z art. 64 § 1 kk;

XIII. w okresie od 1 stycznia 2013 roku do 20 listopada 2013 roku w B. woj. (...) wbrew przepisom Ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, udzielił nie mniej niż 20 razy K. C. środek odurzający w postaci amfetaminy o łącznej wadze nie mniejszej niż 40 gram netto, przy czym osiągnął korzyść majątkową, w kwocie nie mniejszej niż 1000 zł, a zarzucanego mu czynu dopuścił się w przeciągu 5 lat od odbycia kary pozbawienia wolności w wymiarze co najmniej 6 miesięcy orzeczonej za dokonanie podobnego

przestępstwa umyślnego, tj. o czyn z art. 59 ust. 1 Ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. 2012r. poz. 124 z późniejszymi zmianami) w zw. z art. 12 kk w zw. z art. 64 § 1 kk.

Sąd Rejonowy w Belchatowie wyrokiem z dnia 10 marca 2014 roku w sprawie sygn. akt II K 27/14

1. oskarżonego W. R. uznał za winnego dokonania zarzucanych mu czynów przestępnych z tą zmianą, że czyny opisane w punkcie od II do X oraz czyny opisane w punktach od XI do XIII stanowią ciąg przestępstw wyczerpujące dyspozycje art. 59 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 91 § 1 kk i art. 64 § 1 kk i za to skazał go:

- za czyn I na podstawie art. 62 ust. 2 ustawy z 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii na 1 rok pozbawienia wolności;

- za czyn II na podstawie art. 59 ust. 1 ustawy z 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 91 § 1 kk i art. 33 § 2 kk na 1 rok i 6 miesięcy pozbawienia wolności i 150 stawek dziennych grzywny po 10 zł.;

- za czyn III na podstawie art. 59 ust. 1 ustawy z 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 91 § 1 kk i art. 33 § 2 kk na 1 rok pozbawienia wolności i 100 stawek dziennych grzywny po 10 zł.;

2. na podstawie art. 70 ust. 2 ustawy z 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii orzekł przepadek i nakazał zniszczenie dowodów rzeczowych wymienionych w wykazie dowodów rzeczowych Nr 1/441/13 - Drz 47-49/14 i Drz 50, 51/14 wymienionych w pozycjach 1-5 nak. 251;

3. na podstawie art. 91 § 2 kk w zw. z art. 85 kk i art. 86 § 1 i 2 kk wymierzył W. R. kary łączne 2 lat pozbawienia wolności i 180 stawek dziennych grzywny po 10 zł.;

4. na podstawie art. 63 § 1 kk na poczet orzeczonej kary łącznej pozbawienia wolności zaliczył oskarżonemu okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie od dnia 20 listopada 2013 roku do dnia 5 lutego 2014 roku;

5. zasądził od Skarbu Państwa kasa Sądu Rejonowego w Belchatowie na rzecz adw. R. M. 885,60 zł. tytułem nieopłaconych kosztów obrony;

6. wymierzył oskarżonemu 660 zł. opłaty i zasądził od niego na rzecz Skarbu Państwa 1835,47 zł. tytułem zwrotu poniesionych w sprawie wydatków.

Powyższy wyrok w całości zaskarżył oskarżony.

Wyrokowi zarzucił w szczególności obrazę przepisów postępowania, która mogła mieć wpływ na treść orzeczenia przez:

- branie w wydaniu wyroku sędziego, który orzekał w przedmiocie tymczasowego aresztowania, w tym po wpływie aktu oskarżenia – bez wniosku o przedłużenie tymczasowego aresztowania;

- nienależytą obsadę składu sądu;

- brak powiadomienia oskarżonego o wyznaczeniu obrońcy i adresie jego kancelarii;

- zaniechanie przeprowadzenia postępowania dowodowego;

- nadanie nadmiernego znaczenia przyznania się oskarżonego do winy i „zbyt szybkie” wydanie wyroku skazującego.

W konkluzji wniósł uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpatrzenia Sądowi I instancji.

Sąd okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja okazała się zasadna o tyle, iż w wyniku jej wniesienia nastąpiła zmiana zaskarżonego wyroku przez nową ocenę w zakresie ciągów przestępstw i korektę zastosowanej wobec sprawcy reakcji karnej.

W przypadku złożenia wniosku o dobrowolne poddanie się odpowiedzialności karnej (art. 387 kpk) przesłankami jego dopuszczenia są: termin do chwili zakończenia pierwszego przesłuchania wszystkich oskarżonych na rozprawie głównej, zarzucenie oskarżonemu aktem oskarżenia popełnienia występku (a nie zbrodni), oznaczoność kary lub środka karnego. Natomiast warunkami, które muszą zostać wzięte pod uwagę przez sąd, aby wniosek mógł być uwzględniony, są: brak wątpliwości co do okoliczności popełnienia przestępstwa, osiągnięcie celów postępowania mimo nieprzeprowadzenia rozprawy w całości, brak sprzeciwu prokuratora i pokrzywdzonego.

Sąd I instancji słusznie uznał, iż te wszystkie przesłanki zostały spełnione.

Z zapisu protokołu rozprawy z dnia 10 marca 2014 roku wynika, iż inicjatywa wystąpienia z wnioskiem należała do oskarżonego i jego obrońcy, co świadczy o przeprowadzonej konsultacji i osiągnięciu porozumienia co do postulowania zastosowania tej instytucji konsensualnej. Została podjęta w wyniku swobodnej decyzji oraz oświadczona w sposób wyraźny i skonkretyzowana w odniesieniu do każdego czynu oraz kar jednostkowych i łącznych.

W wyniku przeprowadzonej kontroli zakwestionowanego rozstrzygnięcia, zarzuty apelacji – podważające trafność ustalenia sprawstwa i winy oskarżonego – okazały się bezzasadne.

Analizując całokształt zebranych w sprawie dowodów należy uznać, że sąd rejonowy ujawnił je w sposób wystarczający do merytorycznego rozstrzygnięcia i należycie ocenił, co pozwoliło mu na wyprowadzenie prawidłowych ustaleń faktycznych co do sprawstwa oskarżonego. Sąd ten ustosunkował się do wszystkich istotnych dowodów w sprawie i stanowisku swemu dał wyraz w zasługującym na aprobatę uzasadnieniu. Dlatego też dzieląc w całości ocenę dowodów zaprezentowaną przez sąd merytoryczny, sąd okręgowy nie widzi zasadniczych powodów, aby powtarzać okoliczności wyprowadzone w motywach zaskarżonego wyroku, co wiązałoby się z cytowaniem ich obszernych fragmentów. Poczynione przez sąd ustalenia faktyczne znajdują bowiem odpowiednie oparcie w zebranych w sprawie materiale dowodowym, który został poddany wnikliwej i wszechstronnej analizie oraz ocenie, respektującej wymogi art. 4 kpk, art. 7 kpk, art. 410 kpk. Konfrontując ustalenia faktyczne z przeprowadzonymi na rozprawie głównej dowodami trzeba stwierdzić, iż dokonana przez sąd rejonowy rekonstrukcja zdarzeń i okoliczności popełnienia przypisanego oskarżonemu przestępstwa nie wykazuje błędów i jest zgodna z przeprowadzonymi dowodami, którym sąd ten dał wiarę i się na nich oparł.

Ma rację sąd merytoryczny, że kardynalnymi dowodami inicjującymi przedmiotową sprawę są w szczególności: wyniki protokołów przeszukania pomieszczeń mieszkalnych i gospodarczych W. R. oraz samochodu, którym poruszał się oskarżony w dniu 20 listopada 2013 roku, opinia kryminalistyczna z zakresu badań fizykochemicznych, zeznania T. S. (uprawdopodobnione faktem zatrzymania tego świadka, gdy podjechał pod posesję oskarżonego celem zakupu narkotyków) oraz K. C.. W/w świadkowie opisali szczerze i obiektywnie swoje kontakty z oskarżonym, w ramach których zaopatrywali się u niego w narkotyki. Nie pominęli także okoliczności dla siebie niewygodnych. Nie mieli oni jakichkolwiek racjonalnych powodów, ażeby bezpodstawnie obciążać właśnie W. R.. Również oskarżony mimo, iż w pierwszych wyjaśnieniach

(k 46 – 47) przyznał się tylko do czynu I (posiadania narkotyków, które i tak ujawniono w trakcie przeszukania w dniu 20 listopada 2013 roku), to jednak w dalszych relacjach w pełni potwierdził swoje sprawstwo w odniesieniu do wszystkich zarzutów i opisał istotne okoliczności tych czynów (k 65, k 138a). Również na rozprawie W. R. przyznał się do popełnienia czynów od I do XIII, a jego wyjaśnienia w świetle całokształtu zebranego w sprawie materiału dowodowego nie mogły budzić wątpliwości , gdyż zebrany w sprawie materiał dowodowy ma charakter jednostronnie obciążający dla oskarżonego, a skarżący nie podniósł żadnych przekonujących zarzutów oraz nie wskazał jakich błędów w ocenie dowodów dopuścił się sąd I instancji.

Reasumując: sąd rejonowy słusznie uznał za udowodnione sprawstwo oskarżonego w odniesieniu do wszystkich czynów jednostkowych i prawidłowo ocenił w świetle art. 387 § 1 kpk, iż okoliczności zarzucanych oskarżonemu przestępstw nie budzą wątpliwości (co stanowiło warunek konsensualnego załatwienia niniejszej sprawy). Wprawdzie jest to przepis zmierzający do uproszczenia i usprawnienia procesu karnego, ale sąd wypełnił obowiązki należytej kontroli zgromadzonego materiału dowodowego i realizacji celów postępowania karnego określonych w art. 2 kpk.

Sąd, do którego skierowano akt oskarżenia zawierający wniosek złożony w trybie art. 387 § 1 kpk, jest zobligowany do kontroli jego poprawności formalnej i merytorycznej. Kontrola ta winna więc obejmować między innymi, czy propozycje zawarte we wniosku prokuratora pozostają w zgodzie z przepisami prawa materialnego. Dotyczy to również sytuacji, gdy we wniosku nie uwzględniono rozstrzygnięć, które w związku z przypisaniem oskarżonemu określonego czynu mają charakter obligatoryjny.

W tym kontekście należy podkreślić, iż przepis art. 91 § 1 kk pozwala, w przypadku spełnienia przesłanek w nim określonych, na uproszczone orzekanie o karze. Zamiast za każde z przestępstw, przypisanych sprawcy, wymierzać kary jednostkowe i następnie karę łączną, uznaje się oskarżonego za winnego wielu (co najmniej dwóch) przestępstw, bez potrzeby orzekania kar jednostkowych.

Skoro ciąg przestępstw jest instytucją prawa karnego materialnego, to jej stosowanie jest obowiązkiem sądu. Przyjęcie zatem lub odrzucenie możliwości zastosowania art. 91 § 1 kk uzależnione jest wyłącznie od spełnienia przesłanek określonych w tym przepisie.

Zgodnie z art. 12 kk „dwa lub więcej zachowań, podjętych w krótkich odstępach czasu w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, uważa się za jeden czyn zabroniony”, a więc przy spełnieniu warunków zawinienia i karygodności za jedno przestępstwo.

Przypomnieć ponadto należy, że ciąg przestępstw (art. 91 kk) zachodzi wówczas, gdy sprawca popełnia kilka przestępstw, które charakteryzują się jednorodną kwalifikacją prawną (tożsamość kwalifikacji), podobnym sposobem popełnienia, krótkimi odstępami czasu pomiędzy poszczególnymi przestępstwami oraz brakiem przedzielającego je wyroku skazującego, co do któregośkolwiek z nich.

Analizując pisemne motywy zaskarżonego wyroku, nasuwa się wniosek, że sąd orzekający miał problemy z jednym z wyżej wskazanych kryteriów, a mianowicie tożsamością kwalifikacji prawnej w sytuacji, gdy oskarżony dopuścił się kilku przestępstw, z których część stanowiła czyny jednorazowe, a część czyny ciągłe. Sytuacja ta jest o tyle niezrozumiała, że Sąd Najwyższy, jak również sądy apelacyjne w wielu judykatach w sposób jednoznaczny i niebudzący kontrowersji stwierdzały, że możliwe jest przyjęcie ciągu przestępstw w sytuacji, gdy jedno lub kilka z nich popełniono jednym zachowaniem, pozostałe zaś w warunkach czynu ciągłego, bowiem i tak czyn ciągły uważa się za jeden czyn. Chodzi o to, aby przy spełnieniu pozostałych przesłanek możliwym było orzeczenie jednej kary na podstawie przepisu, który znamiona każde z przestępstw wyczerpuje. Przepis zaś art. 12 kk nie modyfikuje ustawowego zagrożenia i podstawą do jej wymierzenia za czyn ciągły będzie ten sam przepis co w przypadku przestępstwa jednorazowego. Zatem reasumując - jak słusznie wskazał Sąd Najwyższy – „dopuszczenie się przez sprawcę kilku przestępstw, z których jedno było czynem jednorazowym pozostałe zaś czynami ciągłym, samo przez się nie wyklucza możliwości przyjęcia w odniesieniu do wszystkich tych przestępstw konstrukcji ciągu przestępstw, o których mowa w art. 91 § 1 KK” (wyrok Sądu Najwyższego - Izba Wojskowa z 2005-11-24, WA 32/05, wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach - II Wydział Karny z 2012-09-06, Legalis).

Sąd I instancji akceptując wniosek oskarżonego i obrońcy o dobrowolne poddanie się odpowiedzialności karnej przyjął nieprawidłowo, iż czyny II – X stanowią jeden ciąg przestępstw, zaś czyny XI – XIII drugi, nie wyjaśniając jednocześnie takiego stanowiska (jedynym czytelnym kryterium tego wyodrębnienia było to, iż te ostatnie czyny zostały one popełnione w warunkach przestępstw ciągłych – art. 12 kk). Sąd ten był zobligowany do zbadania, złożonego na podstawie art. 387§ 1 kpk przez oskarżonego i obrońcę wniosku pod względem formalnym, a także merytorycznym,

i dostrzegając zasygnalizowaną obrazę prawa materialnego powinien doprowadzić do modyfikacji wniosku, ale tylko wówczas, gdy na te wprowadzone przez siebie zmiany, uzyska zgodę obu stron tego porozumienia. Gdyby tak się jednak nie stało, wówczas powinien rozpoznać tę sprawę na zasadach ogólnych.

Kontrolę instancyjną wyroku wydanego w trybie określonym a wrt. 343 kpk, poza modyfikacją wynikającą z art. 434 § 3 kpk przeprowadza się na zasadach ogólnych (uchwała składu siedmiu sędziów SN z dnia 25 września 2013 r., I KZP 5/13, OSNIK 11/2013, poz. 92). Zasada ta odnosi się również do orzeczeń wydanych w trybie art. 387 kpk, co pozwoliło sądowi okręgowemu na korektę zaskarżonego orzeczenia, bez potrzeby jego uchylania i przekazywania sprawy do ponownego rozpoznania.

Mając powyższe na uwadze, a także uznając, że spełnione zostały pozostałe kryteria upoważniające do przyjęcia ciągu przestępstw, sąd okręgowy zmienił zaskarżony w ten sposób, że:

- uchylił orzeczenia o karze łącznej pozbawienia wolności i karze łącznej grzywny zawarte w punkcie 3 oraz o karach jednostkowych pozbawienia wolności i grzywny za ciągi przestępstw w istocie przypisane w punkcie 1 ustęp drugi i trzeci (co pozwoliło na dalszą korektę wyroku);

- przyjął, iż czyny opisane w punktach od II do XIII aktu oskarżenia stanowią jeden ciąg przestępstw określony w art. 91 § 1 kk i za to na mocy art. 59 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 91 § 1 kk oraz art. 33 § 2 kk wymierzył oskarżonemu karę w wysokości 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności i 180 stawek dziennych grzywny określając wysokość jednej stawki dziennej na kwotę 10 złotych. Orzeczone kary z uwagi na wielość popełnionych czynów, ich wysoki stopień społecznej szkodliwości, osiągnięte korzyści materialne oraz uprzednią karalność oskarżonego, która skutkowałą przyjęciem, iż przypisanych mu przestępstw dopuścił się w warunkach recydywy z art. 64 § 1 kk – muszą być odpowiednio surowe, aby realizować cele wychowawcze i zapobiegawcze, a także w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa i brak jest wyraźnych argumentów do ich złagodzenia;

- na podstawie art. 91 § 2 kk, art. 85 kk, art. 86 § 1 kk za zbiegające się przestępstwa opisane w punkcie I aktu oskarżenia i ciąg przestępstw opisanych w punktach II – XIII aktu oskarżenia orzekł w stosunku do oskarżonego karę łączną pozbawienia wolności w wysokości jednego roku i 10 miesięcy. Wymiar kary łącznej jest działalnością racjonalną polegającą na oznaczeniu kary odpowiedniej do stopnia związku podmiotowo-przedmiotowego między zbiegającymi się realnie przestępstwami. Instytucja kary łącznej nie służy premiowaniu skazanego przez ograniczenie jego odpowiedzialności karnej lecz rzeczywistemu oddaniu zawartości kryminalnej czynów, jakich się dopuścił. Kara łączna to szczególna kara wymierzana niejako „na nowo” i jako taka stanowić musi syntetyczną, całościową ocenę zachowań sprawcy, będąc właściwą, celową z punktu widzenia prewencyjnego reakcją na popełnione czyny, i jako taka nie może i nie powinna być postrzegana jako instytucja mająca działać na korzyść skazanego, ale jako instytucja gwarantująca racjonalną politykę karania w stosunku do sprawcy wielości - pozostających w realnym zbiegu – przestępstw. W odniesieniu do skazań jednostkowych należy stwierdzić, iż bliski jest związek przedmiotowy pomiędzy poszczególnymi czynami. Z drugiej strony jest ponad roczny okres działalności przestępczej sprawcy. Przesłanki te - uzasadniają one odstępnie od absorpcji kar. Apelacja bagatelizuje te okoliczności i nie może być skuteczna. Dotychczasowa niepoprawność skazanego wyrażająca się brakiem wyciągania wniosków z kolejnych skazań i popełnianie nowych przestępstw, musi prowadzić do ukształtowania kary łącznej w takim wymiarze, aby osiągnąć wobec niego cele w zakresie prewencji indywidualnej, a to powoduje całkowitą bezpodstawność środka odwoławczego nastawionego na złagodzenie kary. Zastosowanie art. 69 kk uzależnione jest od wymiaru kary nie przekraczającej dwóch lat i od przekonania sądu, iż jest to wystarczające dla osiągnięcia wobec sprawcy celów kary, a w szczególności zapobieżenia powrotowi do przestępstwa. Dane dotyczące osoby sprawcy, zwłaszcza jego uprzednia karalność i nie korygowanie swojego zachowania w kierunku przestrzegania porządku prawnego w kontekście okoliczności popełnienia przedmiotowych czynów, które cechuje jaskrawość, duże nasilenie złej woli wskazują, iż nie można wobec W. R. postawić pozytywnej prognozy kryminologicznej, a to sprzeciwia się warunkowemu zawieszeniu wymierzonej mu kary łącznej pozbawienia wolności. Oskarżony musi zdawać sobie sprawę, iż za każde kolejne przestępstwo grozi mu adekwatna reakcja karna, a w realiach jego uprzedniej karalności nie może już liczyć na pobłażliwość.

Skazany nie wskazał w apelacji obrazy przepisów postępowania, która mogła mieć wpływ na treść wyroku.

Jedną z okoliczności stanowiących uzasadnioną wątpliwość co do bezstronności sędziego i powodujących jego wyłączenie na wniosek jest uzewnętrznienie przez sędziego poglądu na sprawę przed wydaniem orzeczenia, i to zarówno w wypowiedzi na sali sądowej, jak i poza salą, w sposób świadczący o realnym niebezpieczeństwie jego stronniczości. W przypadku rozpoznawania przez sędziego incydentalnej kwestii, sędzia wydający to orzeczenie nie podlega wyłączeniu od prowadzenia głównej sprawy (w przedmiocie odpowiedzialności oskarżonego), lecz jest wyłączony od udziału w ponownym rozstrzygnięciu w przedmiocie owego incydentalnego zagadnienia. Jeżeli jednak sąd w postępowaniu incydentalnym przekroczy granicę dopuszczalnej oceny materiału dowodowego i wyrazi swój pogląd na tyle kategoricznie i jednoznacznie, że przedstawione argumenty mogą wskazywać na zbyt wczesne wyrobienie sobie poglądu na sprawę przez sędziego, może to z kolei może uzasadniać obawy o brak obiektywizmu sądu i stanowić podstawę wyłączenia sędziego na podstawie art. 41 § 1 kpk. Podejmowane przez sędziego referenta w niniejszej sprawie decyzje w przedmiocie tymczasowego aresztowania nie dawały podstawy do przyjęcia, iż uprzednie orzekanie w sprawie w kwestii incydentalnej, spowodowało, iż sędzia wyrobił sobie pogląd w tej sprawie i nie jest w stanie zachować obiektywizmu rozpoznając sprawę w jej zasadniczym przedmiocie. Nie zachodziła zatem sugerowana przez skarżącego podstawa do wyłączenia sędziego referenta od udziału w sprawie na podstawie art. 41 § 1 kpk.

Jeżeli oskarżony jest tymczasowo aresztowany, po wpływie do sądu aktu oskarżenia - sąd z urzędu rozstrzyga o utrzymaniu, zmianie lub uchyleniu tego środka. W razie potrzeby orzeka także o innych środkach zapobiegawczych

(art. 344 kpk). Strony mogą wziąć udział w posiedzeniu sądu rozstrzygającego co do dalszego stosowania tymczasowego aresztowania (innego środka zapobiegawczego) po wniesieniu aktu oskarżenia, jeśli się stawią; niestawiennictwo obrońcy i prokuratora (w tym przypadku telefonicznie powiadomionych o terminie posiedzenia) nie tamowało rozpoznania tej kwestii.

Do czasu nowelizacji z dnia 15.3.2007 r. (obowiązującej od dnia 28.7.2007 r.) przepis art. 28 § 1 kpk określał zasadę kolegiałności orzekania i w szeroki sposób realizował udział czynnika społecznego w sprawowaniu wymiaru sprawiedliwości. W wyniku tejże noweli, obecnie zasadą jest rozpoznawanie spraw w sądzie I instancji w składzie jednego sędziego zawodowego. Dlatego pozbawiony jest podstaw prawnych zarzut niewłaściwej obsady sądu na rozprawie.

Oskarżonemu wyznaczono obrońcę z urzędu na podstawie art. 79 § 1 pkt 3 kpk

(k 221). Jeżeli z opinii biegłych psychiatrów wynika, że oskarżony posiada zachowaną zdolność rozumienia znaczenia zarzucanego mu czynu i zdolność do pokierowania swoim postępowaniem, zaś poczytalność w chwili czynu, jak i w czasie postępowania nie budzi wątpliwości, to z uwagi na treść tej opinii oraz mając na uwadze przepis art. 79 § 4 kpk stwierdzić należy, że w toku dalszego postępowania karnego udział wcześniej wyznaczonego obrońcy z urzędu przestał mieć charakter udziału obligatoryjnego i nie zmienia tego stwierdzenia fakt, że nie wydano zarządzenia o cofnięciu wyznaczenia oskarżonemu obrońcy z urzędu. Analiza akt sprawy wskazuje bezspornie, po pierwsze, że sąd nie miał wątpliwości co do treści tej opinii, a tym samym wątpliwości co do poczytalności oskarżonego, a po drugie, by dalszy udział obrońcy z urzędu w postępowaniu karnym, w tym udział w rozprawach przed sądem I instancji, wynikał z innej okoliczności wymienionej w art. 79 § 1 kpk lub z art. 79 § 2 kpk. W aktach sprawy brak jest rzeczywiście dowodu doręczenia oskarżonemu decyzji o ustanowieniu obrońcy z urzędu, jednakże przesłano mu odpis aktu oskarżenia, w którym wskazany został jego obrońca. W. R. nie składał żadnych wniosków o umożliwienie mu kontaktu z obrońcą i odroczenie w związku z tym rozprawy. Wystąpienie z wnioskiem w trybie art. 387 kpk na rozprawie w dniu 10 marca 2014 roku (poprzedzonego wcześniejszym wnioskiem o dobrowolne poddanie się karze z 10 lutego 2014 roku – k 284, który został w sposób konkludentny nie uwzględniony przez sąd I instancji, przez rozpoczęcie rozprawy) świadczy jednak o uzgodnieniu i opracowaniu prawnym tego wystąpienia przez adwokata, w tym nadaniu mu cech realności z uwagi na propozycję możliwej do zaakceptowania reakcji karnej, którą W. R. świadomie zaakceptował (mając na względzie bezskuteczność wcześniejszych propozycji w tym zakresie). Nawet jeżeli aktywność obrońcy go

nie satysfakcjonowała, jej zwiększenie zgodnie z oczekiwaniami strony nie miałyby wpływu na treść wyroku, w którym oczywista odpowiedzialność karna sprawcy została ukształtowana i tak na łagodnym poziomie.

Z tych względów – nie podzielając zasadności zarzutów środka odwoławczego – sąd okręgowy orzekł, jak w sentencji; nie znajdując podstaw do zwolnienia oskarżonego od kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze, na podstawie przepisów powołanych w wyroku - obciążył nimi oskarżonego.